

Letecká doprava je zodpovědná za 5 procent podílu lidstva na oteplování. Skoro každý může létání omezit.

Brno, 25. září 2019

Na každého občana České republiky ročně připadá 12 tun skleníkových plynů. Rok života u nás (každodenní dojíždění do práce, vytápění, elektřina, jídlo, domácí spotřeba, zábava) a týdenní dovolená na Bali má na globální oteplování přibližně stejný dopad. Omezit soukromé a služební cesty letadlem může skoro každý, stejně jako si zvolit dovolenou vlakem do blízkých destinací. Manifest Nelétám.cz s informací o dopadech letectví na životní prostředí a možností ho podepsat, dnes představil Ekologický institut Veronica.

Na celém světě za necelých 30 let vzrostl počet cestujících v letecké dopravě z 1 miliardy v roce 1990 na 4,3 miliardy v roce 2018. Jde nejrychleji narůstající segment dopravy.

Letecká doprava je z hlediska klimatu nejvíce zatěžující způsob dopravy. Letadla kromě CO₂ vypouští další látky, které v součtu způsobují, že klimatické dopady letectví jsou nejméně dvakrát vyšší než samotný účinek vypouštěného CO₂. [1]

“Pokud letíme letadlem, vypustíme na jeden kilometr v přepočtu až dvakrát více ekvivalentu CO₂, než když stejnou vzdálenost podnikneme sami v autě. Rozdíl je významný, ale ne tak obrovský. Zásadní rozdíl dělá cestovní vzdálenost. Např. turista běžně neuvažuje, že by během týdenní dovolené najel autem 12 000 kilometrů, jako lze snadno nalétat letadlem.”, říká Jan Hollan, fyzik zabývající se klimatickou změnou. “Je to důsledek tzv. radiačního působení dalších plynů a kondenzačních stop od letadel,” dodává Hollan.

“Pokud budeme sami méně cestovat, sníží se množství těchto plynů, které vypouštíme”, říká Petr Ledvina z Ekologického institutu Veronica. Jde o nutnou podmínku, abychom mohli doufat, že zastavíme globální klimatický rozvrat.

Mnozí se dennodenně snaží snížit uhlíkovou stopu. Izolují domy, topí méně, přemýšlí nad pořízením elektroauta. Všechno toto roční úsilí přijde nazmar, když nastoupí do letadla na dálkový let. “Kupujeme místní potraviny, protože kupovat chilské víno nám připadá jako bláznovství, nepokazme to tím, že na dovolenou poletíme”, dodává Ledvina.

Na celém světě si uvědomují potřebu razantního snížení emisí skleníkových plynů.

Rozhodnutím nelétat na dovolené se zmenší uhlíková stopa snadno a rychle. Nutné a zásadní strukturální změny např. v energetice nebo zemědělství budou náročnější.

Představení manifestu nelétám.cz se koná v rámci Týdne pro klima www.tydenproklima.cz

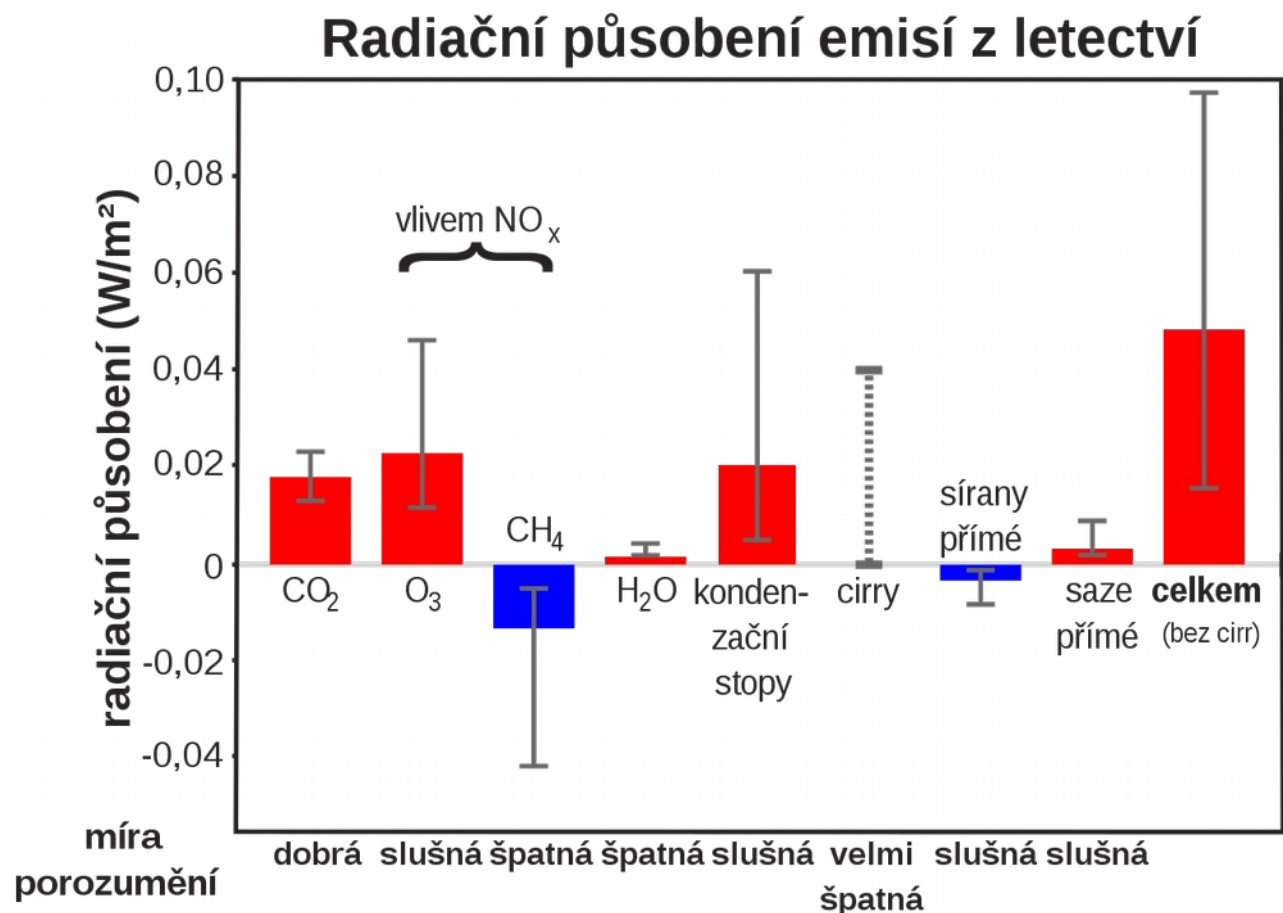
Kontakt:

Petr Ledvina, Ekologický institut Veronica, petr.ledvina@veronica.cz, 776 057 637

Jan Hollan, jhollan@amper.ped.muni.cz, 606 073 562

Poznámky pro editory

[1] Účinek letadel na klima je 2 až 4 krát větší než vliv samotného CO₂ vypouštěného letadly, říká se tomu radiační působení. Souvisí to s 20–50% nárůstem množství oxidů dusíku (NO_x) způsobeným leteckou dopravou poblíž jejich cestovní nadmořské výšky (10–12 km). To vedlo k 4–8% zvýšení koncentrace ozonu v horní troposféře (maximální hodnota je během léta), kde je ozon silný skleníkový plyn. Klimatické odchylky by také mohly být důsledkem vzniku trvalých kondenzačních stop a vysoké cirrovité oblačnosti vznikajících v nejrůšnějších letových koridorech. Další účinky na radiační rovnováhu atmosféry by mohly být způsobeny částicemi sazí a síry vypouštěných leteckými motory. Oteplovací efekt změny oblačnosti je obtížnější posoudit, ale zdá se, že má také stejnou velikost jako oteplovací účinek CO₂ vypouštěného letadly. Viz Kärcher (2018): <https://www.nature.com/articles/s41467-018-04068-0>

Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Radia%C4%8Dn%C3%AD_p%C5%AFsoben%C3%AD_emis%C3%AD_z_letectv%C3%AD.svg autor: Pavouk, Wikimedia Commons, licence CC BY-SA 4.0